

Landskap: Hallar Län

Upptecknat av:

P. G. Pettersson

Härad: Sjöamare

Adress:

Sillhövda holmsjö

Socken: Sillhövda m. f.

Berättat av:

P. G. Pettersson

Uppteckningsår: 1932

Född år 1863 i

Gullabo Tröskult

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

MINRE TILLFÖRLITLIGT

Önskap.

Uppteckningen rör sig om hästens s. h. brymål, o. s. v.
Frågan om man leddade bära löst bort något från
gårdar eller ännor förhållanden icke utan genom vissa
omständigheter, angående önskan och dylikt, hade
en bände sett sig uti ett önskanligt förhållande
mål gränserna angammar, ja då var det icke gott
att vara bände på denna sin gård längre, det var
då bäst att vid första lägliga tillfälle sälja sitt hem-
man och flytta mycket långt därifrån så man inte
hade träffa honom och hans ägande rätt, ty man var
icke endast bort såd och stängsel från gården, man
gärde mycket värre, man följade handar och hatter
och sänkte uti hans burenar, bröt sig in och släpte

läsa hornboshvap, hästar, får, och swin mitt under smäl-
kalda vintern, även fyädpåna fih sana med döden,
vätte anhall stenmurar, gärdsgärdar, och slog isändar
pstatar, lakar och annett stängrel, även hans sönar
och döttrar om han hade några sådana, fih lida för
samma öde. hans sönar tordes icke gå ut efter wädh-
rett knappast på dagen, för då fih däm streph,
döttrarna försöchte man på uti sjämsundan på vild-
färde man sig på däm, utan all lärnhästighet, sag-
man på heder och samvete säga att för en beordle
att vara osams med de närboende ynglingarna dät
var dät farligaste en kunde kunde taga sig före
för si för honom att vistar utom gården på egen
hand om dät var natt eller dag dät var färdewatt
med stor livsfara för honom, ty alla ynglingar uti
hans omgivning var eniga att föra si mycket illa di kunde på
honom och hans tillhörigheter, under våra färfärdas tid. —

Småland
5. Möre hd.

Byhov. 3269

102

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Byhov.
3

Ja att byhöv förehåll under våra förfäders tid dät
var en sed som följde med tiden och människorna
dät längsta något gammalmodigt har man sett uti fråga
dät förehåll rätt höligt för ett trättotal är tillkoma, men
nu efter de många tvättpraxens införande så är dän
nu tvättmetad trängd ut värden, nog var dät arbets-
samt med att äsa byhövet en eller två nättar på sträcker
män flicharna fick alltid gott gäpke av traktens yng-
lingar, blott endast flicharna sände bud till däm, dät
var ett efterlängtat nöje att få besöka byhöv, ty
man hade frihet att ställa till med allahanda lekar
och nöjen inne på lagen, om där icke fanns uträmmen
nog uti byhovstugan, där samlades flichar och pöjkar
från både när och fjärran på de närmaste byhö-
vlen, även spelemän inför sig med sitt bräcka spel
för att hålla musiken uti full ordning, där dansa-
des hela natten utan något som häst uppehåll.

man delade upp det så att man byttes vid uti be-
stugan vid arbetet vissa halvtimmar var två par var
då vanliga uti bestugan åt gången för att noggrant
skröta om det viktiga arbetet, så blev det avläsning
och två andra par fick träda i stället, och under tiden
intog de avlästa sin plats uti dansen, så mellanåt
hann husmodern njålv med kaffe och byrddde or-
dammen på, och för i huset var källar liche långt bar-
ta mäd sitt brännvinshus, och älfranna, på sådana
bestäl stiftades många bekantskaper som fram under
försättning och fram till ett resultat som ästadkam
giftornal, ett sådant bestäl förenade även slags-
mål om flicharna ty där infann sig ofta sådana
obekanta gassar som ville lägga beslag på flichanna
och därigenom utspan sig sådana oenighet så att
det utspan sig blodiga strider, så att husbunden
måste ingripa med sin byrnpåh för att avläsa de ohända,

Jag tror mig och förklara detta
anne vidare, vad har trången nedor
part för begär till en viss tidpunkt
se där mera upkläppt.

ACC. NR. 3269

MINDRE TILLFÖRLITLIGT 104

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Landskap: Kalmar Län

Upptecknat av: P. G. Pettersson

Härad: Sörmåra

Adress: Sillhärda Holmsjö

Socken: Wexbyard, Gullabo, m. f.

Berättat av: P. G. Pettersson

Uppteckningsår: 1732

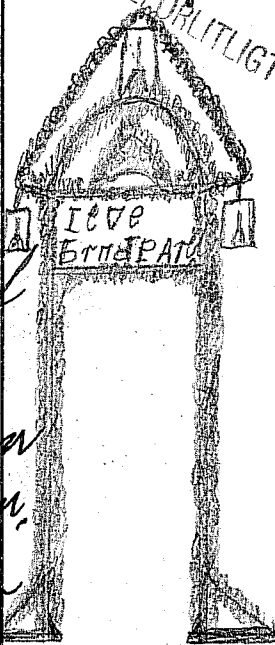
Född år 1863 i Gullabo troshult

Uppteckningen rör sig om fortäcning om bröllopp och färbereidelsen.
 Hver lång tid i färväg man började att ordna med ett bröllopp: ja dät berodde helt och hållet på av vad stånd de giftande var, var däm av s. h. bättre farmeljas, så tillhållades en s. h. matraska mest ätta dagar i färväg för att ordna med maten som skulle användas under de tre ä fyra dagar brölloppet skulle stå. Sänna matraska var en sådan gammal som i våra tider hållas haherske dänna matraskan tog hand, och inlädde sig ansvarigt för köket och all matlagning, och bakning samt allt vad som förkom uti ett väl ordnat kök med matlagningen under hannes ledning.

Förberedelse
för brölloppet.

brudarna hade under samma tid att rycka med kraft
och vederhållelse, även lätta under matraskans ledning,
för så fort han kom på platsen övertog han he-
la ledningen inom bröllopsgården dät var en sådan
gammal som hade praktisk och kunnighet till att
ordna ett halanbord med sina uppmaningar till gäster
som gick under hennes ledning, samma dag som han
inför sig lät han kalla där i h. bröllopsmannen
som även han skulle stå till hennes förfogande
med att diktatera bröllopsmalen samt göra och ställa
upp de äroförliga ärepartar och båndstängar med sina
flätade taleris- eller lävkransar, såna upp sådana ene-
kransar som matraskan godmände och ställa upp dem
två och två vid sidorna på den gång där boudporet
och gästarna skulle gå fram, dessa enar var för
sidorna med hultäta pappersremmar på toppen, grane
användes icke vid vigsel eller bröllop, dät tomtade liksom, sade man.

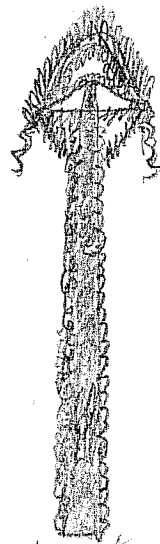
INDRE TILFÖRLITLIGT

här ser man
en äppel efter
gammalt ställ
monogrammet
är utskuret
i ty och fäp
med rött band.
papper övar a
gus inuti, br
spövargen.

brudstängarna var 12 till antalet även däsa var
uppställda längs gängen framför bröllopshuset däsa
var dekorerade med en grön nishrana i toppen och
en lykta med gus uti under branan som var av
tälvis, eller gränt lör, dät berodde på årtiden för
bröllopet, vidare hängde en mycktt stor nis-
hrana vackert smyckad med blå och röda band
övar stora dörren där brudparet och gästarna
skulle passera ut och in, på ämse sidor om branan
stälde man två lyktar och en mitt övar branan,
bröllopsgården var vackert upplyst efter märk-
nets inbrätt med de gammaldags lyktarna och
talypusen däri, ärepartarna ställes upp en vid
stora grinden närmast stora vägen, och en stäl-
des upp framme vid stora ingången till bröllops-
salen däsa ärepartar var vackert utsmyckade
och trängade med gränt ris och hultäta band och
pappersblommor på riintren, och naturliga blommor under sammaren

allt sådant som förhåller vid ett finare bröllop
 ålag matrasken att ha hänedom och kranthap över
 det var en mäktig lärdom uti detta fackett
 män han hade bröllopsmanen till sitt färfogande
 och han måste vara uti dicksrappansfärmagan ty
 det var han som skulle utföra alla besmyknin-
 gar efter matraskens smak och befallningar han
 skulle även passa och vara skämtsam då gästarna
 sätta till bordes, han skulle även dikhållva bröl-
 lopsalen med enar och gränt samt de ärfodarlige
 jurlångar runt hela bröllopsalen, dessa jurlångar
 var trånade av talris eller gränt län med ku-
 lörta pappersrimmar uti. Det ålag bröllopsman-
 sen att noga tillse att allt var uti sin fall
 ordning under dessa dagar, besmyknin-^{stycke}gen på-
 gick till gästarna anlände, och till bröllopet var
 avslutat och att gästarna togade från bröllopsgården

bröllopsstän-
gen med bro-
nan på top-
pen

dr 1- att
 allt som ord-
 bads under dagen
 myskades om
 hållande
 margin
 för gästernas
 uppmärksamhet
 på marginen

se rättelsen här

Bjudningen

9

6 dagar före brölloppet skulle stå, gav husbonden
bröllopsmannen ordar att inbjuda de gästarna man
önskade skulle vara närvarande vid bröllopsmachten
han fick endast manliga ordar, "se berättelsen på
annat ställe", man bydde icke honom på någon
traktering för si han skulle vara lika nykter
då han återkom som då han beträdde inbjud-
ningsresan, och dät var en sed som våra färfä-
dar höllt strängt på att man skulle icke byuda
bröllopsmannen som inbjudde gästarna, för si
bydde man honom på spritarar på sin resa
då skulle eller kunde man själv sitta sig full
på denna fina byudning, utan till att själv vara
smalldig därtill. Byudningen måste värkställas
uti så god tid för att bland gammanna skulle
hinna med att baka och göra uti ordning si-
na präktiga färingar, och under alla förhållanden
brudparshönan, uti annat full mätte man icke
upp.

Skriv endast på denna sida!

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

byggnaden utfördes uti änkla ordalag, värdige hans försä eller dylikt.
med märke v. d. inbyuan te bröllops den eller län dag are hit ett
ättemeda osv. bröllopsmannen gick icke in i stugarna han
slag tre slag på dörren med sin häpp, så kom någon ut,
man inbydde alla släktingar uti första hand och där
näst närboende, och så de bästa vänner utomstående.
efter slutad fört sammanhållades de fattiga uti deras om-
givning som fick sig ett grundligt mål mat och en del
med sig hem. tre dagar efter förtiden var slut tog
man ner ärepartar, bröllopsstänger och alla andra
sichsappanar, sista bröllopsdagen infor sig bänemannen
om en sådan hade varit anlitad, för att få mat och
spanelse och sin ärsättning för sitt godhända arbete
hantarna blev oläsa allt efter gott sinne hos brudens
fadar, dät vanliga var en bankwa: "9 dalar", försedlarna
var dät bestämda för en man, bänemann ett par byxor och en
sparl, för en kvinna en särk, en nåsduk, och en stabb eller bygel,

ANDRE TILLFÖRLITLIGT

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör *Wård och värdinna, tjänstgörde morfar, och mormor, i första hand om dessa fannas i livet, bränäst var farfar och farmor, fans icke dessa till, var dät någon av de ähste inom släkten som fick träda uti deras ställe. talman var dän trevlige bröllopsmannen som och stod farme byen närmast så länge han var på platsen ty han var näst den fäaste och lemnade gården allra sist och sam hade dät största ansvaret och var huse anders närmaste man, bland alla handlare som bevisade bröllopsett. mataskan var dock huse stytt för dät hela och allt måste gå under hennes ledning och alla tillräddnade biträden tjänade under hennes ledning så länge fästen pågick och tre dagar efter till allt åter vart ordnat.*

INDRE TILLFÖRLITLIGT

Matroskan var dän som skulle kläda bruden, med brud-
 pigarnas tillgång, guspiltarna var för brudgammens uppställning
 med bröllopsmannen såsom anförare, brudgammen kom
 till platsen snöpligt klädd efter dän tidens sed, och fick
 icke träffa bröllopsdagen för än man var klädda och
 färdiga till att tröda fram för prästen om därne vart
 tillhållad, annars icke för än skutsen för vopården stod
 färdig för att äha till prästgården, då sammanförde man
 det unga paret med kassarap och sång, då önsade
 brudens fadar sin datter åt dän blivande mägen med
 öfveliga lyshänningar, åtföljda med guds välsignelser
 från brudens modar, vid återkomsten togs paret emot
 med pomp och ståt omringade av sina 6 gaffar, och
 6 flickor som var guspiltar och brudpländor, hauptgäster
 de tillhållade spelmännen en eller två hade nu fått sina
 respackliva platser inom dären uti brudalen, då
 kompanett brädde in satte spelmännen sina instrument i gång.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

MINNEN TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör sig om klädesdelen för brud och brudpigor. Enom lätta districh, var bruden klädd uti vit blänning och svart sammetlivstyg, som var mantatt med färeställande silvargarneringsband runt hela livstygmett liksom bringarmpunsen. Lång blänning med släp baklill, lång skarp med silvarepänne på vristen, röd sigenhalsduk myskittsamt med stor rosätt på bröstet, samt med gullmedgar haars och tvärs med smycken och ächtenhapparsett öfverst på bröstet. Detta var de presentar bruden hade fått till brynningspresent av sin tilltänkte man, myrtekrans på huvudet och en blombukett i handen, samt det vanliga silkesklädet på huvudet under resan till prästgården. Se annan plats om det samma. Brudsläyan,

brudpigarna var klädda uti helt vitt dräkt med röd eller blå rosätt på bröstet. klänningen lång så dän strökt gäult samt lågvar, hviitt läst med rött eller blått sidenband knutet om hviitt tätt efter bakhuvudet med en vit rosätt öfver gämsan, änkel utstyrt med mycket vacker och pyntlig, brudgammen var alltid klädd uti svart frack och väffelbråk, vit väst och långbyxor av samma ty som väffelbraken, tygett till låra plagg kallade man lastring dät var svart blankt, och finnes nu icke uti handeln vad man hämnar till, den vita västen var mycket öppen upptill, där dät stora linnekrästrickett med den höga sammanhängande stänbragen pyntade sin plats med den smala vita sidenhalduken öfver knuten uti rosätt under haman, skar med spänne som sin byxor samt hög någott tappsmal silkehatt under rejan till prästgården, gumparna var klädda uti svart kavaj-hostym, för öfrigt uti samma skick som brudgammen, spålor,

14
och datta är ett av de finaste bröllopp som färdam uti dessa bräcker, som spålor har talat om uti denna bekräftelse.

Landskap: *Skåne Län* Upptecknat av: *P. G. Kitterman*
 Härad: *Läroåren* Adress: *Stillehards hälsning*
 Socken: *Wisselbyåra, gullabo, m. p.* Berättat av: *ordentlig m. d.*
 Uppteckningsår: *1932* Född år *1863* i *gullabo troshult*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Uppteckningen rör

sig om Hälsningsringen, m. m.

*däna lilla ring stämde man in mäd då brud-
 parätt trädde in uti brudstolen då vigslen var
 förrettad, uti vanliga fall hade man en viol-
 spelare och en dragspelar som var manpitänta
 till att instämma till sammans mäd både ring
 och musik, dät var bröllopsmannens uppdrag att
 hålla ett par sådana lugliga musikantarsam-
 band framhålla de små trevliga bröllopsvisor till
 sammans så att fela, och bäst instämde uti de vackra
 melodiar, samt med egen tillgång av sin helara röst
 uti vilkett även bröllopsfästarna deltog uti,
 man kan icke beskriva vilken härlig ring och musik man drog
 fram.*

Hälsningsring:

1. - dänna lilla bit går under lätta och uppriggande melodier.
 1. - Styrertiden svart försrinnar, liksom ungdomsåren går,
 då man förenett har varit vännen, som står mitti blommans vår.
 kärleken dän allt förtagnar, själ och hjärta väl och ve,
 dän borden kärlekshallt bekogar, önskar man dock intet mer,
 fram du sjöna brud du klara, vid din brudgam sällt dig ser,
 honom du får alltid älskar, enbart honom ingen mer,
 du är full av kärlekstängtan, full av glädje tro och hopp,
 ja vi på dänna dag dig höllar, på ditt ärans brudelopp,
 se hur dina ögon strålar, mot dän man du hållar kär,
 tro och kärlek, yst och salmen, skall dig alltid varanär,
 blott du varmt och troget älskar, dänne man som din nu är,
 nog han dät tangt och smärtsamt hämnas, att från ungdomslivet går,
 mittunder blommans sjöna färging, under ungdomsårens vår,
 dock hindern var dän vackerst binder, att du som själva spaden står,
 så tag då fast dät yuva häppett, uti kärlek vi är två,
 tag nu din brudgam uti handen, tag en pälha eller två.

eller dänna invigningsång
 bröyade damen uti brudalen, för allvar
 se berättelsen därom i dänna berättelse.

Bruden klädes.

Med brudens blädande fick man icke als sig eller knyta
fast fattigdam. allt skulle vara uprakt och färdigt,
till att endast knäppa fast på bruden. icke
glömde man sätta nån nålar, för så dät var till att
sticha bort knäleken med, icke håller fick bruden
färdiga några stanna dog man före vigslen dän dag
brölloppett skulle stå, för så då befarade man att dät
skulle bli en fällenaga av vänn. efter vigslen fick
alla de inbjudna skåla med bruden med lyshöns.
ringar, pängar i skap: dät förekom icke uti dessa
trachtar, snän sedlar "pängar" uti dän förordade
samman som fars invändigt på brudsärmen dät
måste dät vara, därför att han alldrig bli fattig
och pängar alldrig fattas vänn, dät var blott
att bröllopsmannen hade alla möjliga skämtsamma
upptåg för sig medan bruden klädde, dätta skulle
färdigade ett glatt och trevligt liv under deras framtid. —

Landskap: Upptecknat av: *H. G. Rietz*
 Härad: Adress: *Gillhärda Holmås*
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i —

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör sig om bruden alltid fick ha bröna.
 Dät förehom endast att de rika och pärnarna hade
 brudbröna då man gifte sig. En annan plats uti denna
 berättelse, för de mindre bemeddade förehom dät
 icke, för en som hade blivit moder uti förtid
 fick dät på inga villkor förehomma ty en så
 dan kvinna var alldeles ovärdig till att bära
 bröna under vigslen. samma förhållande var
 dät med en kvinna som var så långt framskj-
 den uti karandeshop så att dät gån sig tillhän-
 na för prästen och allmänheten, en sådän man
 som var smydlig till dät han hade sina myrk-
 bötar att vänta, som skulle ärläggas då man —

Brudbröna.

har barnett till dopett, bätarna bestod uti fäms
rikstalar. däm bätar föll till kyrkohansan och halla-
des, bätta myrskattett, dog barnett utan att bli döpt, blev
dät döbellet d v s 10 rikstalar, dät kallades församling
affar naturligtvis fölyde dät sedvanliga myrskattett
föllt som de gamla kyrkulegarna ilade sådana övar
trädelse, "se annan plats: dock hade prästen mildra
om dät ja honom behagade, män dänna stränga
myrskriften fick på inga villkor utebliva uti
vad ständ man befär sig, nog skärpade ju prä-
sten däm bätar som han och hade rättighet till
efter som prästen under dän gamla tiden hade dän
stora macten villhet han och begagnade sig
utan då han såg att dät passade, så visade för-
samlingarna respäkt för sin själavörare, män
uti våra tider är ju prästen rent av rädd för sina
församlingar, ja dätta måste man beklaga, "se skilnaden
förr och nu"

Landskap: Upptecknat av: *J. G. Pettersson*
 Härad: Adress: *Sillhövda Holmsjö*
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

MINORE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör sig om färdig födelse mellan äkta makar,
 lätta hyrböterstraffett för honom även för äkta makar
 då de nedham med barn, t. e. x. p. två gånger under
 ett år, d. v. s. blev det fött ett år mellan varje barn
 då gick man fri för att böta hyrböterstraffet, men
 blev det endast 11-månader då var man färdig
 med hyrbötfämnan, "böta hyrböterstraffet" och i övrigt
 undergå den hyrbötsstraffet som tillhörde dem som bli-
 vitt uti gravas före äktenhetens ingående, samt
 sitta framme vid altarringen där söndag skrif-
 mallet ägde rum, det berättas om en hustru, Karl
 Petter Jonasson speltjämala Sillhövda saken, som
 fick böta hyrböterstraffet tio gånger för 13 barn, han är död
 för en 50 år sedan,

Budbrans.

Någott förbud för en brud att hava mästenbrans
färefans icke, var brudmannen eller en mäd ko-
nam jämtald uppmanare redigt finurlig hande
kan sammanälla en sådan sam med limnade
en brana än en brans, en sådan kallade man
för hura, dän höjde stämningen för både brud,
parett och gästarna, en sådan hura brande
icke håller förbyudas av vare sig präst eller
kyrkrid, "ringen", dän har alltid förkommit
dock mäd dän skicknaden, att en äkta sam
gifte om sig sig efter ännuarets slut måste
hava en glabbeljaradd ring, en sådan
ring var såsam två sammanfalla ringar,
en enjarad sådan godhändes icke, prästen
ty dän skulle vara såsam ett utmärkelse-
sticken för att han gifte sig för andra
gängen, en sådan minna stich icke bära brana, —

VINDRE TILFÖRLITLIGT

Vigselringen.

Landskap: Upptecknat av: *P. G. Pettersson*
 Härad: Adress: *Gullhärda Holmbyö*
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år *1863* i *Gullabo, traskult*

Uppteckningen rör sig om änkarets viktiga inflytelser
 då en kvinna hade blivit änka. Lade han ett år
 på sig för än att han fick anmäla sig till
 nytt äktenskap, under änkarätt värfte hon
 uppföra sig mänsklighet så att han icke på
 något sätt övar smula de föreslagna reglar som
 prästen bestämde övar en sådan. Detta änkarätt
 kallades också för sörgeäret, ty man skulle sör-
 ja sin man under ett år, på den tid då kyr-
 hans lagar var stränga och smärta, kan man icke
 visa sig uti allmänt Gållskap eller kalla sig uti
 öns längestid eller göra sig glad så att hon här
 med väckte minsta uppmärksamhet, då blev hon ynnest

Sörgeäret.

MINORE TILFÖRLITLIGT

inbäddad för sin värdige spålsångare för att
hos honom få de grundligaste lärningar samt
på sina långa läros-uti vistelser med sig hem
samt på en annan dag infinna sig för att hedagö-
ra för vad han inhämtat därav, om en sådan
kvinna skulle falla offer för ett lättjefullt liv
så att han stälde sig illa och ham uti hånande skap
under detta sägelsert, om det icke gav sig tillkänna
före vigslen, på räknade ju prästen tiden, huru man
då i förtid, då hade man det skamfulla kyrko-
straffet att undergå, både kvinna och man,
på skampallen framför församlingen fyra sön-
dagar på stråch, samt böta kyrkostycke med
där respektiva församman, och icke nog härmed
för si detta varit ämnesbidraget under hela
söndagens predikatur, det måste man påtvinga
sig med, för si det var prästens rättighet och skyldighet,

LUNDS UNIVERSITETIS
FOLKMINNESBOK

MINRE TILFÖRLITLIGT

Landskap: Upptecknat av: *P. G. Rosterman*
 Härad: Adress: *Gillhård Holmsjö*
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör sig om brudens föreskrifter
 Att bruden skulle spegla sig uti vatten dät är
 en sed som följde mycket långt tillbaka
 uti tiden, och som var av största vikt för bruden
 för än att hon undergick rippelachter, dätta ha-
 de mycket stor betydelse under förfärdans tid,
 dänka tro uppfattades på så sätt att barnen skulle få
 blar och växer hos och bliva lytesfri på blara
 och växer ögon mäd starkt synfärmaga, och ike
 nog hämed, dät skulle upprepas vid varje nyfän-
 ning, uti primen, ömskiftet på ny och ned. Så län-
 ge kvinnan var uti gräs, hånlett fick vara ett
 brunt leofat med märk botten som återgav bilden.

*Brudens
föreskrifter.*

ANDRE TILLFÖRLITLIGT

fallständigt uti dät rena och klara vattne, på
senare tiden höll man dät endast för ett stort
skämt som framkom vid wägs bröllop, ty dät var
bröllopsmannens uppdrag att kamma fram till bruden
med ett sådant fat fullt med klart vatten och ställa
fram för henne då han var förbig att beträffa sig
selachten, vilkett väckte stor munterhet bland
gästerna, på en del ställen var dät nog väl be-
kamt, där man ännu levede under denna tro, så att
bruden utan tvekan avsåg sin bild uti vattenfatet
först att dät gifva under munterhet och leende vil-
kett och så bruden skulle visa sig med ett vackert
och gemytligt leende öfver vattenfatet, bröllops-
mannen skulle också säga till henne att dät icke häng-
de några mörka tavlor eller porträtt på väggar-
na uti brudparets sängkammare, och under alla
förhållanden icke öfver brudparets sängplats.

ANDRE TILLFÖRLITLIGT

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

dät hade till följd att barnett skulle bli svart uti
hudfärgen, myskett märk och se bollar ut, ävenså
var dät dät strängt förbjudett för brudgammen
att taga sin hustru i anspråk till förhöjelse på
morgnen under själva soluppgången, för de sol-
strålarna som småt fram på morgon skulle för-
orsaka att barnett skulle bli rödhärgt och frä-
nigt, vidare fick icke brudgamme eller barn för-
tära enbart starka spritdrycker sedan de hamnat
uti brudängan, skulle dät fördras en sådan dryck
hade bröllopsmannen blandat ett par muggar
mäd minst hälften vatten uti och ställt på natt-
bordett framför deras nattlägar, att förtära när
spritvaren under första natten man tog brudängan
i anspråk, dät var att få barn som skulle spriten
och blev drinmare, allt sådant låg under bröllops-
mannens tillsyn, efter tillrägelse utan föräldrarna.

VINDRE TILLFÖRLITLIGT

KUNGLIGA UNIVERSITETENS
BOKHÅLLNINGEN

Landskap: Upptecknat av: *H. G. Pettersson*
 Härad: Adress: *Sillhövda halmsjö*
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

INDRE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör sig om vad bruden skulle äta bröllopsdagen. *Brudens mat på bröllopsdagen.*
 dät torde vara allom bekant även uti våra dagar
 hur en brud skulle sköta sig med matordningen
 under bröllopsdagen, för så många finnes här ännu
 som begagna sig av denna tro och sed ätminstone
 inom arbetare- och handlarsskaran uti våra dagar
 hvar uppe uti smagstrachutarna, ty man villat sig
 fast vid denna gamla tro och sed om brudens ätan-
 de under bröllopsdagen och följande, och inte alls gott
 i dät, uti fall dät man göra något till för de man-
 mande barnen så. — Ja så dät är så att en kvinna
 som stod uti begrepp att inga äktenskap på dagen
 som bestämt var, ja hon fick då äta vad hon ville. —

män icke förtära ut några sötningar före vigslen,
män varje slag annan mat som färdmat på ett
väl ordnat bord och även vardagliga födoorvar,
män det enbilla som han måste förtära före bröl-
lopsakten, män det sista och framförallt nödvändiga
var den sura brudbollen som var tillred av groft hann-
myöl och surt hemmabrygt dricka, denna lilla polle
blade brudgummen med sig vid ankomsten till bröl-
lopsakten och öfverlemnade där till bröllopsmannen
som uti sin ^{lilla} lemnade där till bruden då man stod
färdig till vigslakten, bruden åt där uti gästarnas
närvarande isyn, under det att man skrattade
harrade och skämtade om de bittra dagar som hade
tillstöt under deras sammanlevnad, män bruden
ät den sura bollen och skrattade mantart och bit sig
icke behagliga, och resultatet blev brudens goda
och glada hållning under deras förestående liv.

INDRE TILLFÖRLITLIGT

Landskap: Upptecknat av: *H. G. Pettersson*
 Härad: Adress: *Lillhärda Holmsjö*
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år *1863* i *Lullabo Traskholt*

Uppteckningen rör sig, den första maten för bruden efter vigslen, ^{Brudens mat} efter vigslen.
 dät första en brud företog sig efter vigslen då han kom
 från prästgården, eller om vigslen förrättades uti hemmet,
 var till att äta en mindre portion något tårblig
 mat, såsom potater, sill, grädt bröd, med brännmjölh o.s.v.
 dät var en tro på att man under sitt äktenskap skulle
 föda matfriska och kraftiga barn som icke skulle
 förräda de allra änklaste rättar som kunde komma
 till deras förfogande, om fattigdammens dagar skulle
 en gång i tiden komma öfver deras barn, våra fä-
 dars hade sin tanke på allt som förehåller, och
 deras sedar och bruk vid alla företag fick på
 inga villkor tillrättas, man tog och sin betydelse uti allt-

INDRE TILFÖRLITLIGT

som färdham, och färdtrade mer än vad man trodde
 skulle kunna hända under deras tid. barnett och yng-
 lingen måste gå under färdtrarnas ingsträngar
 till de lemnade hemmet eller gifte sig. Och färdern
 ville gärna vara sina barns räddare så länge
 han levde, om han blev bortat hittellett, deras
 uttråkliga tal var dät, ja si ja förtäna de bätta
 än jagalunen i gräbba han han, i si dät ä sau
 att si sam ä gamla i ärfana mä väl te o annerätta
 toka una sam int när tin vet röge pau, si man
 pau löva te löva däm sau att en int behöva te
 o sväms för däm nä sam di hama ut i blan förh.
 si di mau te o visa att di int fattat moas in sam-
 ma än att di löga te va sam häst, i löto si att
 di ä oppfästade sam vedla mänska has vedla
 färdtra, sådant tal färdham allti på bröllapp
 då de gamla färdtrarna skulle yttra sig för gästarna och
 brudparet.

ANDRE TILFÖRLITLIGT